

IDEOLOGIA I INFORMACIÓ

(Projecte de Treball de Recerca)

Dulcinea del T.
Cornellà de Llobregat
Curs 2019-2020

Índex

0.Introducció	3
1. Premsa internacional	5
1.1. Estats Units	5
1.2. Regne Unit	8
1.3. Alemanya	14
1.4. França	18
2. Premsa nacional	24
2.1. TV3	24
2.2. Diario 16	26
2.3. Telecinco	27
2.4. RTVE	28
2.5. 20 minutos	29
3. Requisites de la notícia	31
3.1. La “realitat mediàtica”	32
3.2. Com és la informació a la televisió	32
3.3. Fortaleses de la informació televisiva	32
3.4. Els que influeixen en els mitjans	33
3.5. Aprendre a interpretar la informació	33
4.Entrevistes a periodistes	34
5.Enquesta als ciutadans	47
6. Conclusió	52
8. Webgrafia	54

0.Introducció

Durant el primer trimestre del primer curs de batxillerat vam haver de pensar i escollir el tema del nostre treball de recerca per presentar a principis del curs següent. Jo des del primer moment tenia clar que volia enfocar-lo amb el que vull estudiar i dedicar-me professionalment en un futur, el periodisme.

Sempre m'ha cridat l'atenció tot allò relacionat amb el periodisme tant dins del meu país com a nivell internacional, i aquesta investigació és una gran oportunitat per aprendre, obtenir coneixements futurs i especialitzar-me més en el que em vull dedicar.

L'objectiu d'aquesta recerca és investigar i analitzar la perspectiva internacional dels esdeveniments que s'han anat desenvolupant a Catalunya pel referèndum de l'1 d'octubre de 2017. Aquesta investigació i anàlisi la farem a través de la informació tant en premsa com televisiva. Per realitzar aquest treball escollirem països tant a nivell europeu com a nivell internacional, analitzarem la perspectiva a l'hora d'informar de països com Estats Units, Regne Unit, Alemanya i França, entre altres. Una vegada analitzats, els comentarem i arribarem a una conclusió, en aquell moment ens trobarem davant del nostre objectiu final.

Amb aquesta investigació el que pretenc és demostrar que la nostra hipòtesi és correcta: no tota la informació es dona igual a tot el món, hi ha diferents factors que determinen com és un país, la seva ideologia, i que és el que vol transmetre als seus ciutadans i de quina manera ho fa.

Com ja sabem, cada país mitjançant els mitjans de comunicació, té prioritats diferents sobre què informar, com fer-ho i la durada de la notícia depenent de quin sigui el seu objectiu. Així mateix, la idea bàsica per realitzar aquest treball serà analitzar aquests conceptes, entre altres. Ens centrarem, com ja he dit, tant en premsa com en televisió, prioritzant més la primera. Aquestes perspectives ens ajudaran a realitzar les comparacions per poder afirmar la hipòtesi.

A la part pràctica veurem l'opinió de la gent. Coneixerem l'opinió de gent que viu en aquesta ciutat, i per tant, ha viscut aquesta situació des de dintre. Per ampliar aquesta percepció no ens fixarem en un rang d'edat sinó que preguntarem tant a

adults com a adolescents. Tot i això, sí que farem un incís en persones que, per feina (periodistes) i proximitat, ens poden ajudar a fer una millor anàlisi.

Començarem fent una recerca de com han informat els països internacionals a través dels diferents mitjans de comunicació de tot el que ha estat passant a Catalunya aquest últims tres anys sobre el possible separatisme català.

1. Premsa internacional

Els grans titulars de la premsa internacional han seguit de prop els esdeveniments que s'han anat desenvolupant a Catalunya. En general, els mitjans tant de premsa escrita com televisius, accentuen les càrregues policials i la resistència pacífica dels ciutadans que han intentat votar l'1 d'octubre de 2017. També mandataris internacionals, polítics, analistes, esportistes i escriptors es van pronunciar sobre el que va passar a Catalunya.

1.1. Estats Units

El Referèndum a Catalunya ha estat informat i comentat pels Estats Units.

Els Estats Units ha estat un dels països que ha tractat aquesta votació catalana de manera més extensa en les seves edicions digitals.

És significatiu que a la portada de la seva web, **'The New York Times'**, el diari demòcrata novaiorquès va optar per destacar aquest titular: *"La lluita a Catalunya, signifiqui el que signifiqui"*¹.

Aquest diari nord-americà, va publicar el 23 de juny de 2017 un editorial demanant a Espanya que negociï una solució política amb els líders catalans i es mostra a favor de la celebració d'un referèndum d'independència on crida els catalans a votar 'no', rebutjant així la secessió.

El millor resultat per a Espanya seria, segons aquest mitjà, permetre el referèndum i, per als votants catalans, rebutjar la independència. També, el diari sosté que la intransigència de Madrid només inflamaria les frustracions catalanes.

¹ Diari nord-americà "The New York Times", 20 de juny de 2017.

L'editorial cita les paraules del president de la Generalitat, Carles Puigdemont, anunciant que l'1 d'octubre de 2017, es duria a terme un referèndum, i menciona la reacció de rebuig del Govern de Mariano Rajoy i el clima polític a Espanya.

Puigdemont, en el text de l'editorial titulat "*El desafiament de Catalunya a Espanya*"², sosté que aquesta última està decidida a evitar un referèndum català d'independència, tot i que la seva forta actitud cap als líders catalans probablement només ha incrementat l'entusiasme.

'The New York Times', que no menciona considerablement els motius de la seva oposició a la independència, sosté que un govern central més capaç, podria rebaixar l'entusiasme independentista concedint així a Catalunya un millor retorn econòmic. "*Catalunya contribueix gairebé una cinquena part del producte interior brut d'Espanya, però la regió només rep el 9,5 per cent del pressupost nacional d'Espanya*"³, menciona.

El text també carrega contra les divisions polítiques al país dient que Espanya podria suprimir més reeixidament els impulsos cismàtics posant en ordre la política. I recorda l'impacte de la corrupció i la dificultat per establir govern a les últimes eleccions.

Si continuem fixant-nos en personalitats estatunidenques, en una entrevista, Arthur Brooks, president de l'Institut empresarial nord-americà i el principal *think tank* conservador, diu:

"Els nord-americans no tenen opinió perquè no saben què és Catalunya. Ells tenen molt poc coneixement de geografia i aspectes externs perquè aquest és un país molt gran". "No està en les notícies. És una cosa desconeguda aquí tot i ser molt important", afegeix l'economista, que es va reunir al març amb Puigdemont a Washington i amb Mas a Barcelona.

"La gent no té opinió aquí sobre aquest tema perquè no coneixen les qüestions constitucionals d'Espanya. No hi ha cap valor molt important dels estatunidencs sobre l'autodeterminació".⁴

² Diari nord-americà "The New York Times", 23 de juny de 2017.

³ "The New York Times", 24 de juny de 2017.

⁴ Arthur Brooks, president de l'American Enterprise Institute, 26 de juny de 2017.

També als Estats Units, la 'CNN', el canal televisiu nord-americà, va obrir la seva edició digital amb un contundent "Caos a Catalunya"⁵ i xifra en més de 300 els ferits i colpejats en els enfrontaments entre les Forces de Seguretat de l'Estat i els votants catalans.

Hores després, el portal de notícies es feia ressò de les declaracions del portaveu de la Generalitat, Jordi Turull, que afirmava que el que havia passat aquell diumenge a Catalunya és la vergonya d'Europa.

La cadena mostra a un home ferit després d'una intervenció policial i recull la condemna de la Generalitat a l'actuació del Govern.

La 'CNN' resumeix les paraules de Rajoy amb un "No ha passat". "El primer ministre espanyol rebutja el referèndum català i elogia la serenitat de la policia després de 761 ferits"⁶, apunta la cadena.

Portada de la 'CNN' l'1 d'octubre del 2017 (1)

Finalment, per concloure amb l'anàlisi dels mitjans de comunicació nord-americans farem una repassada al que va publicar 'The Washington Examiner'.

'The Washington Examiner', mitjà de caràcter conservador, assegura que els resultats del referèndum a Catalunya mostren un suport aclaparador a la independència. També memora que la votació va ser desequilibrada i que segurament serà qüestionada fortament pel Tribunal Constitucional i pel govern Espanyol considerant-la il·legítima i il·legal. També, el diari nord-americà sosté que res sobre la votació va ser regular, ordenat, transparent o pacífic. Les imatges de la policia colpejant als votants, a la ciutat de Barcelona, van alimentar una percepció

⁵ Titular de diari nord-americà "CNN", 1 d'octubre de 2017.

⁶ "CNN" a la seva pàgina web, 1 d'octubre de 2017 .

generalitzada que ara, l'Europa Occident, lluny d'aplaudir el desmembrament d'Espanya, s'enfronten encara més tensions. També destaca el fer servir bales de goma en un dels seus titulars: *"La policia espanyola dispara bales de goma prop d'un punt de votació català"*⁷.

El diari de la capital apunta que els catalans han fet front a la pluja i desafiat les ordres de la policia d'abandonar els centres de votació designats.

Spanish police fire rubber bullets near Catalan voting site

by Associated Press | October 01, 2017 08:16 AM

Portada del 'The Washington Examiner' l'1 d'octubre

de 2017 (2)

1.2. Regne Unit

Aquest tema també s'ha fet molt ressò a Regne Unit.

A la premsa anglesa, destaquen principalment els centenars de ferits després de la intensa jornada.

'**The Guardian**', de centre-esquerra, obria la seva edició web amb una galeria de fotografies dels ferits i colpejats destacant la violència contra els votants catalans, al mateix temps que criticava el silenci dels líders europeus davant la repressió policial i parlava de la necessitat de diàleg per solucionar el conflicte. *"La policia espanyola, enmig de disturbis, va assaltar les taules de votació i va prendre les urnes en un esforç d'última hora per impedir que el referèndum d'independència de Catalunya*

⁷ Titular del diari nord-americà "The Washington Examiner", 1 d'octubre de 2017.

tirés endavant”⁸, exposa ‘The Guardian’. També es subratlla l’ús de bales de gomes i martells per enderrocar les portes.

El diari britànic ha publicat un editorial en què insisteix en aquesta tesi i titula que l’Estat espanyol ha perdut. No obstant això, llança també una dura advertència al bloc independentista i considera que el referèndum del diumenge no els legitima a proclamar la independència de Catalunya.

La conclusió a la qual arriba el rotatiu britànic és que hi ha d’haver una sortida dialogada.

Portada del diari digital britànic ‘The Guardian’ l’1

d’octubre del 2017 (3)

‘The Guardian’, també porta a la seva primera pàgina les escenes de violència de la jornada electoral a Catalunya. El rotatiu sosté que l’elecció a Catalunya deriva en violència. El diari destaca que els antiavalots intervenen en els col·legis electorals i que el president de la Generalitat, Carles Puigdemont, denuncia un estat de brutalitat.

Seguint aquesta línia i citant aquest mitjà; més concretament el seu exdirector Peter Preston. El diari digital i liberal espanyol ‘El Confidencial’ informa que Preston va alertar que els mitjans de comunicació van divulgar presumptament notícies falses relacionades amb els votants ferits durant el referèndum d’independència de Catalunya de l’1 d’octubre. *“La falta de comprovació de les fotografies d’aquells que suposadament van resultar ferits en mobilitzacions independentistes recents no van fer cap favor al periodisme”*, assenyala Preston. L’exdirector denuncia la falta de corroboració de la informació i assegura que algunes de les imatges dels ferits sagnant que es van fer virals eren material antic d’una vaga de miners de fa cinc

⁸ Diari britànic “The Guardian”, 2 d’octubre de 2017.

anys. També puntualitza que *"no és que les intervencions de la Guàrdia Civil a cop de porra no fossin violentes i paoroses". "Però les informacions sobre el que va passar no s'havien comprovat de forma independent"*, afirma Preston. *"Amb notícies falses aparentment sorgint de cada porus dels mitjans de comunicació, hauria estat desitjable una mica més de diligència sobre les xifres i les imatges del referèndum català"*⁹, assenyala.

Després dels incidents registrats en el referèndum il·legal de l'1 d'octubre, el Govern espanyol va explicar que el nombre de ferits facilitat per l'Executiu català (uns 900 aproximadament) no es corresponia amb la realitat. D'altra banda, la Generalitat de Catalunya va informar també, el mateix dia del referèndum, que només dues persones van resultar ferides greus, una d'elles a causa d'un infart, i l'altra per un cop de pilota de goma.

El diari '**The Times**', el gran mitjà centredretà conservador del Regne Unit, s'ha sumat als diaris estrangers que consideren que la solució per al conflicte català hauria de ser que el president del Govern (en aquell moment Mariano Rajoy), permetés un referèndum. L'històric diari conservador britànic li va exigir una sortida que fos més enllà del que l'editorial qualifica de 'repressió'.

El rotatiu britànic va publicar un contundent editorial sobre la situació a Catalunya titulat *"Repressió a Catalunya"*, demanant a Mariano Rajoy, que permeti el referèndum l'1 d'octubre. Manté que Espanya viu una crisi constitucional greu amb risc de ruptura des de la fi de la dictadura de Franco al 1975. I, a més, acusa a Rajoy d'alimentar la crisi en comptes de sufocar-la. Segons el rotatiu, el Govern espanyol hauria d'utilitzar arguments que evitin les mesures de força si vol evitar un trencament nacional. *"La deriva de la província de Catalunya cap a la independència desafia els fonaments de l'existència d'Espanya com a Estat unitari"*¹⁰, afegeix 'The Times'.

⁹ Ex-director de diari britànic "The Guardian", 8 d'octubre de 2017.

¹⁰ Diari "The Times"; 20 de setembre de 2017.

El diari s'allunya totalment de la visió que donen els mitjans espanyols sobre el procés independentista, i veu possible que els catalans votin en referèndum l'1 d'octubre. Segons el rotatiu, les mesures de força seran probablement rebutjades quan Catalunya voti en referèndum.

Fins i tot, aquest diari recorda en el seu titular que el referèndum estava prohibit per la justícia espanyola. Tot així, s'arrisca a demanar al Govern central que permeti que el referèndum tiri endavant encara que sigui contrari a la Constitució, buidant de contingut jurídic i sense efectes vinculants.

D'aquesta manera, el diari espera que Rajoy utilitzi arguments i no la força o l'amenaça desproporcionada i recorri al sentit comú dels catalans que, al seu parer, majoritàriament serien partidaris de seguir integrats a Espanya.

En canvi, la **'BBC'** ha apostat per una línia únicament informativa, sense interpretacions polítiques, i acompanyava les seves notícies amb un vídeo de *"policies desallotjant violentament a votants en Barcelona"* ¹¹. També recollia les declaracions del president català, Carles Puigdemont, que assegurava que Catalunya s'havia guanyat el dret a tenir un estat.

A Escòcia, diversos diaris s'han posicionat a favor del referèndum. L'exemple més clar el trobem en el rotatiu independentista escocès **'The National'**, el diari que dóna suport a Escòcia independent. Qualifica la jornada com *"el dia de la vergonya a Espanya"*. Apunta, *"centenars de ferits quan la policia espanyola va colpejar als votants i va disparar bales de goma."* i *"Els catalans desafien la violència per emetre vots històrics per la independència."* ¹² També assegura que el referèndum català no és qüestió d'independència, és qüestió de democràcia.

¹¹ Cadena de televisió "BBC", 1 d'octubre de 2017.

¹² Rotatiu independentista escocès "The National", 1 d'octubre de 2017.

Portada de 'The National' el 2 d'octubre del 2017 (4)

Seguint amb aquest diari, hem de destacar un article del diari espanyol 'El Nacional' publicat el 16 de juny de 2018, on aquest informa que 'The National' va publicar un mapa d'Europa post-Brexit que mostra una Escòcia i una Catalunya independents. El rotatiu l'ofereix a un preu de trenta euros, o de manera gratuïta per als subscriptors de la seva pack premium, fins al 18 de juny.

NEWS

15th June 2018

Receive a free indy Scotland and Catalonia map worth £30 with our digital subscription!

By The National

Mapa publicat per 'The National' a la seva pàgina web el 15 de juny de 2018 (5)

Continuant amb la premsa britànica, el diari financer '**Financial Times**', conservador i liberal, va obrir el 2 d'octubre de 2017 la seva edició en paper amb l'1-O.

Destaquen els "centenars de ferits" ¹³ que van deixar les càrregues i desallotjaments policials i també recalquen les paraules d'Ada Colau demanant la dimissió de Mariano Rajoy.

Per la seva banda, 'The Telegraph', de centre dreta conservador, va titular el mateix dia: "La policia antiavalots 'dispara bales de goma' contra la multitud que bloquejava els centres de votació assetjades" ¹⁴ remarcant així els mètodes utilitzats per la policia. El mitjà britànic va penjar l'1 d'octubre de 2017 una significativa vinyeta en el seu compte de Twitter en la qual forma una composició amb policies espanyols disparant, una estelada i vots repartits per terra i una il·lustració de la mort d'un milicià de Robert Capa.

The Telegraph
@Telegraph

20,9 mil 19:04 - 1 oct. 2017

Compte de twitter de 'The Telegraph' l'1

d'octubre de 2017 (6)

Fent una última ullada a la premsa britànica, 'The Scotsman', periòdic centrista, ressalta els "centenars de ferits" pels agents policials per cessar la votació a Catalunya i també "Indignació internacional ja que els oficials utilitzen bales de goma contra les multituds." ¹⁵

Continuant amb la mirada posada al Regne Unit, pel que fa al món de la cultura, autors com la l'escriptora de la saga de Harry Potter, JK Rowling, que compta amb

¹³ Diari britànic "Financial Times", 2 d'octubre de 2017.

¹⁴ Diari britànic "The Telegraph", 2 d'octubre de 2017.

¹⁵ Diari britànic "The Scotsman", 2 d'octubre de 2017.

gairebé 13 milions de seguidors a Twitter, ha compartit el tuit d'un altre usuari, en el qual s'afirma: "Saps que vas perdent la raó en un debat, baralla o batalla en una qüestió d'importància nacional quan per afirmar-te acabes agredint una àvia " ¹⁶.

The Greek Analyst
@GreekAnalyst

You know you're on the losing side of a fight / debate / question of national importance, when u end up brutalizing grandma to make a point. [twitter.com/thespainreport...](https://twitter.com/thespainreport)

The Spain Report @thespainreport

23. National Police riot squad officer gets into a fight with an old lady at one polling station.

Via @AltoyClaro1 [twitter.com/AltoyClaro1/st...](https://twitter.com/AltoyClaro1/status...)

♥ 8.019 11:59 - 1 oct. 2017

👤 Compte de twitter de @GreekAnalyst (7)

1.3. Alemanya

Fixant-nos ara en el nivell europeu, a Alemanya, diversos editorials i articles d'opinió dels principals mitjans alemanys alerten de la problemàtica a Catalunya després de la declaració unilateral d'independència i avisen dels riscos pel futur, amb la pau social com a víctima.

L'article principal del diari alemany liberal conservador '**Frankfurter Allgemeine Zeitung**', situa a Espanya a la vora de l'abisme i acusa els independentistes catalans d'aquest conflicte que ha arribat fins a l'extrem.

Un editorial d'aquest mateix noticiari titulat "*Units en la diversitat*" ¹⁷ insisteix que el cas de l'expresident català compromet la unitat d'Espanya o la identitat de la Unió Europea. Recalca que s'han de protegir els drets constitucionals de Catalunya i dels catalans. I en aquest sentit posa feina a Espanya, assenyalant que la lluita violenta per la independència es produeix quan s'ignora l'autodeterminació i defensant que no es pot mantenir a algú unit per la força.

¹⁶ Tuit de The Greek Analyst, 1 d'octubre de 2017.

¹⁷ Titular del diari alemany "Frankfurter Allgemeine Zeitung",

També, ha publicat un documental sobre si Catalunya pot ser veritablement independent, i l'analitza des d'un punt econòmic. "La resposta és que sí", apunta el noticiari.

Segons el Frankfurter, l'argument legal no pot ser l'únic per tractar casos com el de Catalunya. "Si els juristes manessin sempre, els Estats de Nova Anglaterra a la costa est-americana encara formarien part de l'Imperi Britànic". "La secessió és, per definició, l'intent de separar-se sense el consentiment de l'estat mare, i intenta legitimar com un acte de llibertat. Això és estrany que succeeixi sense violència " ¹⁸, apunta.

Aquest noticiari, es qüestiona si, en el cas que aquesta lluita independentista acabi a favor de la secessió, Catalunya serà viable econòmicament.

Portada del diari 'Frankfurter Allgemeine Zeitung'

el 24 d'octubre de 2017 (8)

L'espai informatiu de la televisió pública alemanya, 'Tagesschau', ha dut a terme un documental qüestionant-se perquè Espanya no deixa anar a Catalunya. I menciona la voluntat dels catalans per poder votar en el referèndum mentre que el govern espanyol els ho intenta impedir. Més enllà d'aquestes qüestions, també es pregunta perquè Espanya no vol que Catalunya sigui un estat independent.

Segons el 'Tagesschau', hi ha diversos elements en contra que dificulten la secessió. Si fem esment de dos dels elements clau, el primer és que la Constitució espanyola protegeix la unitat d'un sol Estat. I el segon és el potencial econòmic de

¹⁸ Diari alemany "Frankfurter Allgemeine Zeitung", 24 d'octubre de 2017.

Catalunya, especialment en turisme i productes vinícoles, que representen molts diners per a Espanya.

El document alemany recorda les conseqüències de la Guerra Civil i la persecució del català durant la dictadura franquista. També, ha fet ressò que es prepara una *"tardor de protestes"* a Catalunya, duta a terme pels independentistes. Aquesta tardor de protestes ve emmarcada amb que *"Fa 300 anys que Catalunya es va unir a Espanya. Centenars de milers de persones s'han reunit a Barcelona per recordar aquest aniversari, i el moviment independentista ha vist en això l'entrada d'una tardor de protestes"*, ha afegit el noticiari.

Finalment, el mitjà alemany ha recordat que gairebé un any després de *"la fallida secessió d'Espanya"*, els independentistes han sortit ara al carrer. *"Centenars de milers de manifestants han participat en una concentració a Barcelona amb motiu de la festa nacional catalana, la Diada"* ¹⁹, ha comentat.

'Süddeutsche Zeitung' demana millors idees per a Catalunya, que Rajoy mogui cartes per negociar i també que els catalans acceptin que la independència no és la millor opció.

Thomas Urban, el corresponal d'aquest periòdic a Espanya (Madrid), considera que l'expresident català sembla entendre ara que la independència no és l'única opció per a la regió i de fet *"en realitat, mai va ser una opció"*. El periodista apunta que en el *"millor dels casos"* poden aconseguir negociar l'extensió de l'autonomia. I considera que el president espanyol hauria d'*"avançar en aquesta decisió"* ara que ha vist que intentar neutralitzar un moviment independentista amb *"càstigs draconians"* no funciona i té un *"ressò negatiu a Europa"*. Però també afegeix que Puigdemont i els seus companys van trencar la Constitució, cosa que cap estat hauria de fer. Per això, veu just que siguin portats a judici, tot i que per *"saviesa política"* ²⁰ els càstigs haurien de ser lleus.

En un article publicat pel corresponal mencionat, Thomas Urban, informa la situació del Procés català i que la independència tindria el suport d'un 55% aproximadament

¹⁹ Diari alemany "Tagesschau", 24 d'octubre de 2017.

²⁰ Thomas Urban, 15 de maig de 2018.

de la població, i també, que més de la meitat dels contraris a la independència demanen una consulta per pacificar la societat.

Explica, per exemple, que el PSOE es mostra partidari de recórrer al Tribunal Constitucional per aturar les iniciatives relacionades amb el referèndum, però que estan en contra de l'aplicació de l'article 155 de la Constitució, que implicaria la suspensió de l'autonomia. Mentre que el partit Podemos, està a favor del dret a decidir i fa referència a l'exemple Britànic.

També, aquest rotatiu ha afirmat que entre els diplomàtics de la UE i els observadors internacionals hi ha sorpresa perquè el govern espanyol no fa *"cap gest per seduir els catalans"*. *"Espanya amenaça els catalans en comptes de festejar-los"*²¹, afirma el diari.

El rotatiu també diu que els mitjans de comunicació catalans publiquen notícies gairebé diàriament sobre operacions dels serveis secrets espanyols, la Guàrdia Civil i la policia espanyola, per pressionar els activistes del moviment independentista o també informacions sobre les investigacions d'Hisenda contra els independentistes.

1. August 2017, 14:09 Uhr Streit um Unabhängigkeitsreferendum

Spanien droht den Katalanen, anstatt sie zu umwerben

Portada del diari 'Süddeutsche Zeitung':

*"Espanya amenaça als catalans, en comptes de convertir-los"*²², l'1 d'agost de 2017 (9)

²¹ Diari alemany "Süddeutsche Zeitung", 15 de maig de 2017.

²² Titular de "Süddeutsche Zeitung", 1 d'agost de 2017.

1.4. França

Apropant-nos a l'Estat espanyol, a França, el diari francès d'esquerres '**Libération**', va optar per una curiosa imatge del Rei, de cap a baix, amb un titular que fa referència a l'esbojarrada situació en el món.

El Rei Felip VI de cap a la portada de '*Libération*' el 5 d'octubre del 2017 i a la dreta Felip V (10)

Es cita: *“És bo? Davant d'un món que corre, els historiadors, dirigits per Patrick Boucheron s'apoderen de les notícies a les columnes de 'Libé'”*²³.

En aquesta portada, ens crida l'atenció la fotografia del rei Felip VI cap per avall (esquerra) que ens recorda al quadre de Felip V a Xàtiva (dreta).

Per poder explicar aquesta curiositat, ens hem de traslladar quan a l'any 1713 la Guerra de Successió arriba a la seva fi. Eren dos els bàndols enfrontats en un conflicte bèl·lic, Felip d'Anjou de la casa de Borbó i l'arxiduc Carles d'Àustria.

La localitat valenciana de Xàtiva va participar activament en aquesta guerra, que va acabar amb la instauració de la Casa de Borbó a Espanya. El poble valencià va donar suport al pretendent de la Casa dels Àustria, l'arxiduc Carles, enfront del seu rival Borbó, Felip V, fet que va provocar que aquest manés incendiar, destruir la ciutat i expulsar els seus habitants.

Tres segles després, el retrat de Felip V que s'exposa al museu de L'Almodí, roman cap per avall en senyal de protesta.

²³ Subtítol a la portada de "*Libération*", 5 d'octubre de 2017.

Amb això, podem concloure que en aquest diari francès, 'Libération', es dedueix un senyal de queixa i protesta al rei Felip VI.

Mapa educatiu en 'Pinterest' de la guerra

de successió (11)

Seguint encara amb 'Libération', el diari inclou en una edició especial un estudi titulat "*Catalunya, ¿descolonització o desnacionalització?*"²⁴, en el qual s'afirma que el procés independentista podria provocar un col·lapse de l'Estat espanyol.

També, dedica una pàgina del seu suplement infantil a explicar l'independentisme català als més petits.

La protagonista de la informació és Uma, una noia de nou anys que viu a Sabadell (Barcelona), de pares que "*prefereixen que la seva regió no sigui més Espanya*"²⁵. En cap moment el diari utilitza la paraula 'independència' o 'secessió'.

"A Catalunya", afegeix "*alguns habitants volen tenir el seu propi país, separat d'Espanya. L'1 d'octubre, els líders polítics de Catalunya van organitzar una votació*". "*La gent havia de dir si volien que Catalunya deixés Espanya*", diu Uma. Es va instal·lar un punt de vot a la seva escola. Però com que la votació va ser prohibida pels tribunals espanyols, la policia va evitar que les persones votessin. Van trencar les portes per entrar a l'edifici. "*Estic una mica trista, perquè no és divertit quan trenquen coses a la teva escola*"²⁶, diu Uma.

²⁴ Titular de diari francès "Libération" en la seva edició especial, 5 d'octubre de 2017.

²⁵ Diari "Libération" per introduir el suplement infantil, 12 d'octubre de 2017

²⁶ Uma, protagonista del suplement infantil de "Libération", 12 d'octubre de 2017

Aquest noticiari, tradicional referent informatiu de l'esquerra, explica que Uma "a la seva escola pública, parla gairebé tot el temps en català, el llenguatge de la seva regió. Dilluns a la tarda, té classes d'espanyol, la llengua del seu país. Encara que parla molt més en català, Uma és bilingüe, que vol dir que parla perfectament les dues llengües"²⁷, descriu el diari.

Aleshores, com es pot observar, 'Libération' se suma així a nombrosos informatius infantils europeus i del món, que han parlat del procés d'una manera similar, protagonitzats per nens, sense rebre les acusacions d'adoctrinament' que ha patit per exemple 'InfoK' o l'informatiu infantil de 'TV3', que no utilitza nens per aquest motiu.

Suplement infantil de 'Libération' (Le P'tit

Libé) el 12 d'octubre de 2017 (12)

El diari progressista francès '**Le Monde**' també es fa ressò de la situació a Catalunya i, com la resta de la premsa internacional, recull la compareixença del president català, Carles Puigdemont. "*Puigdemont acusa el Rei d'ignorar a milions de catalans*"²⁸, és el titular triat per 'Le Monde', on afirma que el president català "*guanya temps per calmar el carrer, demanar mediació en el conflicte que se li oposa a Madrid mentre prepara una declaració d'independència, objectius complementaris i contradictoris que li permetrien mantenir la iniciativa*". "*Puigdemont va respondre així al monarca espanyol que el dia anterior havia*

²⁷ Diari "Libération", 12 d'octubre de 2017.

²⁸ Titular del diari francès "Le Monde", 15 d'octubre de 2017.

denunciat la 'inacceptable deslleialtat' del govern barceloní i ha parlat d'una situació d'extrema gravetat", diu el diari francès.

'Le Monde' reconeix que l'independentisme català encara té capacitat de mobilització, també matisa que les possibilitats reals que aconsegueixi el seu propòsit són inexistents. "Amb l'arribada de Pedro Sánchez al capdavant del Govern espanyol, la situació es va relaxar, però, la probabilitat que la volta al diàleg acabi en solucions satisfactòries per als independentistes és nul·la. Pedro Sánchez s'oposa a l'organització d'un referèndum d'independència a Catalunya, que demana Quim Torra" ²⁹ .

El diari francès, va carregar durament en el seu editorial contra la gestió del president de la Generalitat, Carles Puigdemont, i contra la línia 'propagandística' que al seu judici ha dut a terme el canal públic 'TV3'. *"Els independentistes viuen en una bombolla, venen il·lusió, però no s'atreveixen a organitzar un escrutini regional sota el control de l'autoritat electoral espanyola. Prefereixen la política del pitjor",* indica el rotatiu francès.

També, es pregunta si el president del Govern espanyol, Mariano Rajoy, *"està a l'altura" i si és "prou 'creatiu' i intel·ligentment 'polític"*, però recorda just després que el referèndum organitzat per Puigdemont el passat 1 d'octubre va ser *"il·legal"* i contrari a la Constitució. *"Què fer amb l'expressió d'aquest micronacionalisme ultra impulsat per gent que d'altra banda denuncia els perills del nacionalisme?"*, afegeix. Segons 'Le Monde', Puigdemont està optant per *"l'estratègia de la tensió"*.

"No es pot obviar que el senyor Puigdemont té ben poc respecte per la democràcia", apunta. I en el seu editorial estén les seves crítiques cap a la línia del canal públic 'TV3': *"Fa mesos que la televisió pública catalana aporrea amb una propaganda independentista simplista i mentidera. I mesos que recorre a una retòrica victimista que vol fer creure, de manera grotesca, que Catalunya és víctima d'un retorn de la dictadura franquista. Aquest no és el cas "* ³⁰, conclou.

El PDECat va oferir al diari francès 'Le Monde' incloure publicitat a les seves pàgines a canvi que parlés bé del procés independentista. Com revela la corresponçal de "Le Monde" a Espanya, Sandrine Morel, al llibre 'En el huracán

²⁹ Diari francès "Le Monde", 15 d'octubre de 2017.

³⁰ "Le Monde", 22 d'octubre de 2017.

catalán' (editorial Planeta), on la periodista ha intentat reflexar *"la visió d'una persona que, sense ser espanyola, ni catalana, ha assistit amb tristesa i temor al creixement de l'odi d'una societat que avui dia es troba molt fracturada per un conflicte on les seves conseqüències encara resulten difícils de valorar i assimilar "*

³¹.

El diari conservador francès '**Le Figaro**', ha dedicat un editorial al Procés. En la publicació del dilluns 23 de juliol, el rotatiu ha donat veu a l'independentisme amb un ampli desplegament que ha inclòs una entrevista al president Puigdemont i un reportatge sobre el xoc entre els governs català i espanyol pel referèndum de l'1 d'octubre.

L'opinió del diari, motivada per l'entrevista a Puigdemont, exposa els dubtes sobre la independència de Catalunya i també deixa anar algunes crítiques a l'actitud del govern espanyol.

L'editorial apareix a la portada del dimarts 24 de juliol a '**Le Figaro**' amb el títol *"Divorci a l'espanyola"*³². Amb aquest títol tan suggerent, el rotatiu explica els motius que han motivat el procés independentista i al mateix temps apunta alguns greuges duts a terme per part del Govern.

El rotatiu assegura comprendre la idea dels catalans que volen independitzar-se i convertir-se en una *"Dinamarca del sud"*.

Ara bé, també apunta que Europa està fent molts esforços per aconseguir mantenir-se en *"l'escena mundial"* i dubta que una Europa del futur pugui estar formada per *"50 dinamarques"*, en referència als diversos moviments independentistes de tot Europa.

El diari francès no acaba de veure clar que aquesta sigui la millor via davant d'una Europa *"malalta"*. També, apunta que *"la violència amplia la bretxa entre Madrid i Catalunya"*³³.

³¹ Sandrine Morel al llibre 'En el huracán catalán', 5 de juny de 2018.

³² Títol al diari francès "Le Figaro", 24 de juliol de 2017.

³³ "Le Figaro", 24 de juliol de 2017.

Portada de 'Le Figaro' el 2 d'octubre de 2017 (13)

El referèndum a Catalunya també ha sigut tractat tant per altres països dins de la Unió Europea com Itàlia, Portugal, Bèlgica, Ucraïna, Bulgària, Polònia, Suècia, Finlàndia, Suïssa, Estònia, Letònia, Lituània, Sèrbia i Romania com per països de fora de la Unió Europea, en aquest cas euroasiàtics com Rússia i Turquia i en països d'Amèrica Llatina com Mèxic, Argentina, Colòmbia, República Dominicana i Uruguai, entre d'altres.

Entre tots aquells països, podem destacar la portada del diari portuguès centrista 'El Jornal de notícias' del 21 de setembre del 2017 amb el títol de: *"Madrid fa servir la força contra els independentistes"*³⁴. Acompanya el títol amb una fotografia de manifestants davant de la Conselleria d'Economia.

Portada de 'El Jornal de Notícias' el

21 de setembre de 2017 (14)

El diari italià de centre-esquerra 'La Repubblica' titula una de les seves portades amb *"La victòria dels separatistes"*³⁵ com a notícia d'obertura al 21 de setembre del 2017.

³⁴ Titular de diari portuguès "El Jornal de notícias", 21 de setembre de 2017.

³⁵ Titular de diari italià "La Repubblica", 21 de setembre de 2017.

El diari rus ‘Izvestia’ va citar a finals de gener en un dels pocs articles d’anàlisi de la premsa russa sobre el tema aquest any, que la crisi catalana havia entrat “*en un carreró sense sortida*”³⁶.

2. Premsa nacional

Ara ens centrarem en la premsa i televisió espanyola.

2.1. TV3

La televisió generalista pública de Catalunya, més coneguda com ‘**TV3**’, ha decidit anar un pas més enllà en la seva suposada tasca per convèncer a la gent a favor de l’independentisme català i s’ha marcat un nou objectiu: els nens.

El passat 12 de setembre, el canal “Super3”, en el seu informatiu diari destinat als nens, va dedicar la meitat del seu informatiu a un reportatge sobre la participació dels infants a la Via Catalana cap a la Independència, la cadena humana independentista que va tenir lloc el dia anterior.

El programa recull l’experiència d’una família que es desplaça fins a un punt de la cadena a la província de Tarragona, i entrevista a diversos nens que expliquen per què participen en la mobilització secessionista. A continuació destaquem un:

Estel, de 13 anys: “*Vinc a lluitar per tenir la independència de Catalunya. Si ho volen tants catalans, al final Espanya potser s’haurà de retre i podrem tenir la independència*”³⁷.

En el reportatge no falten els grups de nens abillats amb estelades entonant càntics independentistes. El programa de ‘TV3’ acaba amb fotografies de nens a la Via Catalana.

També, Carles Puigdemont i el seu Govern, van utilitzar els mitjans públics de la Generalitat per publicitar l’1-O.

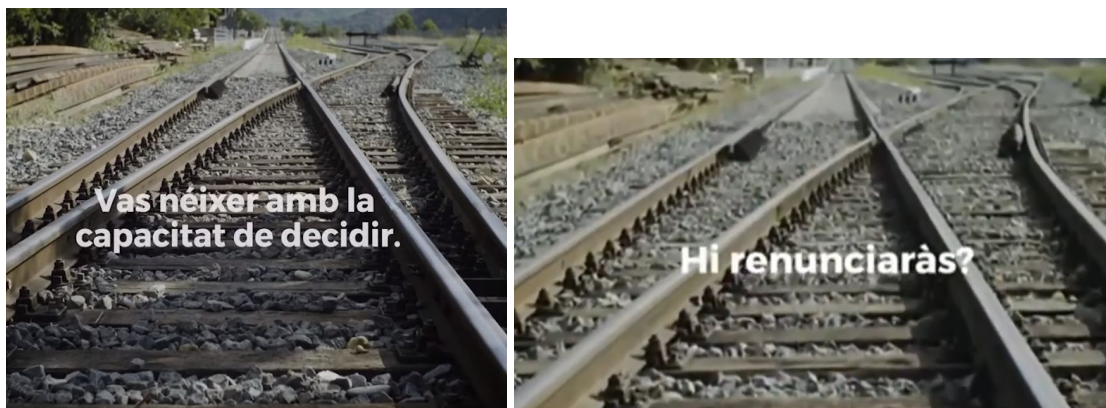
³⁶ Diari rus “Izvestia”, 23 de gener de 2018.

³⁷ Estel, en el reportatge de Super3, 12 de setembre de 2017.

Les televisions i ràdios controlades per l'Executiu de Junts pel Sí van emetre durant les tres setmanes abans al referèndum fins a 600 anuncis en què es demanava als catalans que participessin en la votació independentista.

'TV3', el canal amb major difusió, va ser amb diferència el que més publicitat va emetre. El 20 de setembre, la primera cadena pública de Catalunya va difondre la publicitat oficial del referèndum fins a en 10 ocasions.

En el cas de les ràdios públiques de la Generalitat, es van emetre un total de 258 falques entre el 5 i el 29 de setembre. Igual que a la televisió, els anuncis dels primers dies duraven 10 segons i van passar a 20 després de l'aprovació al Parlament de les lleis del referèndum.

Espot publicitari referèndum d'autodeterminació de Catalunya 2017 (17 segons) TV3.

Amb el títol: "TV3 emite el primer anuncio publicitario del referéndum del 10" el 5 de setembre de 2017 (15)

Els mitjans públics catalans ('TV3', 'Catalunya Ràdio' i la 'Agència Catalana de Notícies') van registrar aquest divendres al Senat una proposta perquè es "*rebutgi la petició del Govern per intervenir aquests mitjans en aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola*".

Representants del comitè d'empresa d'aquests mitjans van exhibir als passadissos del Senat samarretes reivindicatives i van denunciar que el control governamental és una ingerència inacceptable en un Estat de dret democràtic i vulnera els principis fonamentals de la Unió Europea.

A més, la proposta subratlla que la possibilitat d'intervenció és una *"vulneració del dret a rebre una informació veraç, objectiva, plural i equilibrada, un dels drets fonamentals de qualsevol democràcia"*³⁸.

*"També la crisi independentista ha provocat un augment d'audiència en els mitjans de comunicació, tant en premsa escrita com en televisió, ràdio i diaris digitals. No obstant això, les dues principals capçaleres a Catalunya, 'La Vanguardia' i 'El Periódico', han estat penalitzades per la seva línia editorial a favor de la unitat d'Espanya i els seus subscriptors han baixat per la seva oposició"*³⁹. Afirmar l'ECD 'Confidencial Digital'.

L'economista José Sanclemente al diari 'The Economy Journal': *"Els ciutadans semblen buscar els referents informatius que reafirmin les nostres pròpies conviccions davant d'aquells que els posin en qüestió o les contradiguin. Penso que alguna cosa d'això hi va haver durant el " Procés " i el seguirà havent"*⁴⁰.

2.2. Diario 16

El '**Diario 16**', fa un fil recopilatori de mentides i rumors publicats per la premsa espanyola contra l'independentisme català, com per exemple: *"Mitjans difonen notícies relacionades amb la 'manipulació' a les escoles, fan servir informació falsa. En aquest exemple, la foto és d'un taller de Nadal de l'ANC a Vic, no és una classe escolar"*.

Un inspector de enseñanza: 'En escuelas catalanas se adoctrina'

SUSCRIBETE A LA NEWSLETTER

Nombre

Correo

¿Quieres recibirlo gratis?

Portada d'Intereconomía' el 18

d'octubre de 2017 (16)

³⁸ Proposta de diversos mitjans catalans al Senat, 21 d'octubre de 2017.

³⁹ ECD 'Confidencial Digital', 21 d'octubre de 2017.

⁴⁰ José Sanclemente en "The Economy Journal", 27 de juliol del 2017

També compara els plànols que treuen l'ABC i 'El Mundo' en les manifestacions unionistes i a les independentistes. "Plànols grans per a les primeres, curts per a les segones." ⁴¹, apunta el diari.

Portades de l'ABC'

i 'El Mundo' a l'octubre de 2017 (17)

2.3. Telecinco

En l'àmbit televisiu, podem destacar l'entrevista que li va fer Toñi Moreno al programa 'Viva la vida' al presentador Jordi González.

Un dels moments més destacats de la conversa ha estat quan la presentadora ha volgut que Jordi parlés sobre el procés català. És conegut per molts que no és independentista, però ara s'ha esplaiat argumentant què pensa dels líders catalanistes criticant com han actuat.

"Sóc català, fill i nét de catalans. Però em sembla malament, un despropòsit i crec que ho estan fent malament a propòsit. Es pot plantejar qualsevol cosa, fins i tot la independència, però des de la intel·ligència", començava. Perquè segons el presentador, el boom independentista va sortir per tapar els escàndols de corrupció que envoltaven els partits polítics catalans: *"Es va estendre una immensa bandera catalana sobre aquesta porqueria i vinga, a reclamar el dret a ser un Estat".*

Dur, però també sincer i lògic: *"Encara no sé per què seria millor que Catalunya fos independent, i com no ho sé, em reservo el dret a no ser independentista. I llavors hi ha gent molt independentista que s'enfada amb mi, que són molt demòcrates però si no penso com ells s'enfaden amb mi".*

⁴¹ "Diario 16", 26 de novembre de 2017.

Jordi González qualifica aquesta independència com "absurda" i afirma que la societat catalana s'ha fracturat per culpa d'ella: *"Fins i tot ha passat en la meua pròpia família. El meu germà pensa d'una manera i jo d'una altra i per no confrontar, no parlem del tema. Això passa en moltes famílies, però mentrestant, els que munten tot això s'estan rient una mica de tot el que han provocat. No crec que l'hi estiguin prenent seriosament ningú. Excepte el més important, que és el poble",* apunta.

Un discurs que ha acabat amb un clam: *"Hi ha milions de persones que surten amb tot el dret del món a reivindicar allò que creuen que és just. Molt bé, que el reivindicuin, que ho facin. Que deixin també que els que no pensin el mateix ho expressin, que també puguin fer pedagogia pública del no"* ⁴²

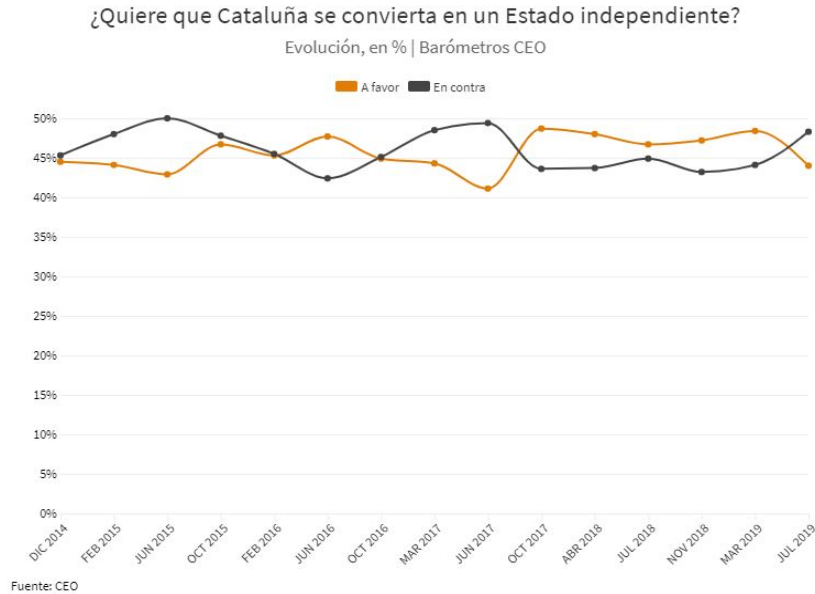
2.4. RTVE

Continuant amb l'àmbit televisiu espanyol, 'RTVE' a la seva pàgina web, cita que els partidaris del 'no' a la independència a Catalunya superen els del 'sí' segons el baròmetre realitzat després de les eleccions generals del 28 d'abril pel Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) de la Generalitat de Catalunya. En concret, un 48,3% dels enquestats no volen que Catalunya sigui un Estat independent i superen els partidaris de la independència (un 44%) per primera vegada des que el juny del 2017 van arribar a ser el 49,4 % dels ciutadans enquestats pel CEO.

La medició ha estat realitzada a partir d'una enquesta telefònica a mil persones, i dels resultats es desprèn que els catalans no partidaris de la independència han augmentat en relació a l'últim baròmetre.

En canvi, els resultats a favor d'una Catalunya independent han disminuït.

⁴² Presentador Jordi González en "Viva la vida", 23 de juliol de 2018.

Enquesta a RTVE digital amb el títol: “El suport a la independència, en mínims”, el 26 de juliol de 2019 (18)

2.5. 20 minutos

El periòdic ‘20 minutos’, a la seva pàgina web, també fa enquestes sobre el que ha estat passant a Catalunya i es mostra interessat per saber l’opinió dels ciutadans. Una de les enquestes formula la pregunta:

“*Creus que la resposta de l’Estat al desafiament independentista català està sent adequada?*”, ha estat contestada per 1.300.848 persones. I els resultats han estat els següents:

- ¿Crees que la respuesta del Estado al desafío independentista catalán está siendo adecuada?

Sí, estoy de acuerdo.

29,42 % (382657 votos)

No, no quiero que Cataluña se independice.

68,17 % (886758 votos)

Votaría en blanco.

0,89 % (11570 votos)

Me abstendría.

1,53 % (19863 votos)

Votos totales: **1300848**

(19)

Cal comentar que les opcions de resposta no són massa precises, la pregunta fa referència a si l'Estat està sent adequat amb el desafiament independentista i les opcions que ens donen són que estan d'acord o que no volen que Catalunya s'independitzi.

Una altra pregunta (seguint amb el mateix to) contestada per 198.750 ha estat: “*Vols que Catalunya sigui un estat independent en forma de República?*”⁴³.

• ¿Quiere que Cataluña sea un estado independiente en forma de República?

Sí, la Generalitat está vulnerando la ley y los poderes del Estado están actuando en consecuencia.

45,89 % (91201 votos)

No, este es un problema político que se debería solventar en ese nivel y no con operaciones policiales.

52,14 % (103634 votos)

No tengo opinión formada sobre este tema.

1,97 % (3915 votos)

Votos totales: 198750

(20)

Podríem destacar exactament el mateix que a la pregunta anterior, se'ns pregunta una cosa i les opcions de resposta no corresponen amb aquestes preguntes. Arribem, per tant, a una suposada conclusió: enredar i confondre al ciutadà perquè surti com més votada la resposta que aquest diari en concret li sembla el més adequat des del seu punt de vista.

Abans de finalitzar, m'agradaria concloure la part teòrica analitzant com hauria de ser la informació en televisió.

De manera que veurem diversos punts que cal tenir en compte.

⁴³ Diari “20 minutos”, 23 de setembre de 2017.

3. Requisits de la notícia

Ja hem vist que els mateixos fets es poden explicar de moltes maneres i generar diferents notícies i els seus enfocaments poden referir-se a diferents àmbits de la vida.

Se sol demanar objectivitat, però en vista de la dificultat que té trobar i valorar l'objectivitat, podem reclamar alguns requisits més concrets:

-Importància social. Els temes que es parlen haurien de ser importants per les necessitats i els interessos de grans grups de població.

-Veracitat. Molts de nosaltres donem per suposat que les notícies als mitjans de comunicació són veraces. Això és degut a que va haver un temps en que es verificava la seva procedència i s'investigava la seva veracitat. Ara, això es fa amb menys freqüència ja que les empreses han reduït personal i com tot es vol presentar com a notícia d'última hora, els redactors tenen massa treball com per posar-se a comprovar-ho. I per tant, això impedeix l'anàlisi.

-Rigor. Hem vist que uns mateixos fets poden donar lloc a diverses notícies segons l'enfocament que se li vulgui donar.

Tots els fets poden observar-se des de diversos punts de vista. Una informació rigorosa ha de contextualitzar la informació i trobar l'enfocament més útil per a l'audiència. La bona informació no és la que només menciona el que està passant, sinó la que a més del que passa, explica les causes i conseqüències.

-Imparcialitat. Consisteix en parlar de tots i donar veu a tots els que sigui possible. En els mitjans actuals solen predominar les fonts institucionals (govern, corporació municipal, ministeris, empreses, sindicats o agrupacions empresarials, etc.), perquè tenen un gabinet de comunicació i n'hi ha prou amb fer-los una trucada per tenir la seva versió d'una manera ràpida, còmoda i barata.

-Comprensibilitat. Cal esmentar que són molt importants les preguntes exposades en l'apartat de "Rigor", però, sobretot, és important que s'entengui. Això no resulta fàcil quan el problema és complex i el temps o l'espai disponible és molt escàs (per exemple, el minut o minut i mig que dediquen els telenotícies a cada notícia).

3.1. La “realitat mediàtica”

La “*realitat mediada*”, és a dir, la realitat vista a través dels mitjans.

La televisió no és una finestra oberta al món, en què pel sol fet de treure el cap ja ho podem veure tot. En tot cas és una finestra amb vidres que el que veiem és simplement el que ens deixen veure aquests vidres.

La veritat és que les cadenes seleccionen les notícies i decideixen què és notícia i què no ho és i trien la manera d'explicar-nos en funció dels seus interessos i dels diners que es volen gastar en allò.

Moltes vegades, grans empreses, partits polítics, etc. Realitzen actes només perquè surtin en televisió.

3.2. Com és la informació a la televisió

A Europa, no són iguals les cadenes nacionals que les emissores locals, no són iguals les públiques que les privades.

Si ens preguntem com s'aconsegueixen grans audiències, la resposta més lògica seria: fent programes de qualitat; però això té un preu i les empreses televisives busquen fórmules econòmiques perquè a menor cost, major benefici. Per això, a més d'abaratir costos, busquen com vendre més publicitat.

3.3. Fortaleses de la informació televisiva

-La credibilitat de la imatge. Tendim a creure'ns el que veiem, sense adonar-nos que algú l'ha construït. Una situació explicada en imatges sempre és una interpretació del qui les està elaborant.

-L'espectacularitat. Els telenotícies tractaran d'evitar les imatges anodines del que ha passat i cridaran l'atenció i l'interès dels espectadors amb imatges impactants.

A tot això, la lògica empresarial diu que el primer són els interessos de l'empresa, el segon els costos i després la importància dels fets i l'espectacularitat de la notícia. A la televisió pública tendirà a prevaler la importància dels fets i en la privada

l'espectacularitat. De totes maneres, si no hi ha imatges, ni forma d'aconseguir-les, és difícil que la notícia entri al telenotícies.

3.4. Els que influeixen en els mitjans

És fàcil veure qui són els anunciants, però és força complicat conèixer el conjunt d'accionistes majoritaris dels mitjans, perquè no solen donar informació sobre això i perquè grans empreses i grups financers intercanvien paquets d'accions per controlar el major nombre de mitjans possible.

3.5. Aprendre a interpretar la informació

A l'institut es presenten nous coneixements i habilitats que les hem d'actualitzar perquè ens segueixin sent útils. Això és l'anomenada formació continua. Internet és una excel·lent eina per allò i els mitjans de comunicació també, a condició que sapiguem interpretar la informació.

En relació als punts anteriors, hem volgut destacar les dues grans empreses dedicades a la comunicació televisiva.

Atresmedia Televisión: Empresa privada creada el 1989. Té com a empresa mare la filial *Antena 3 de Televisión*. Té les senyals *Antena 3*, *La Sexta*, *Neón*, *Nova*, *Mega*, *Atreseries*, *Antena 3 HD* i *La Sexta HD*, a més d' *Antena 3 Internacional* en diversos països d'Europa i Llatinoamèrica i Ver-T en diferents localitats espanyoles. Anteriorment s'anomenava *Antena 3 de Televisión*.

Seu a San Sebastián de los Reyes, Espanya.

Logotip d'Atresmedia televisión' (21)

Mediaset España Comunicación: Empresa privada creada el 1989. Es centra en la

producció i exhibició de continguts televisius. Seu a Madrid, Espanya.

Actualment opera els canals de televisió *FactoríaDeFicción*, *Cuatro*, *FDF*, *Boing*, *Divinity*, *Energy*, *Telecinco HD*, *Cuatro HD*, *Be Mad TV* i *Telecinco* (líder d'audiència per setè any consecutiu)

Logotip de 'Mediaset España' (22)

Podem dir, que els consells d'administració de la Corporació de Ràdio i Televisió Espanyola (RTVE), Mediaset, Atresmedia y CCMA (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals) arriben al 94% de la quota del mercat audiovisual espanyol i controlen el que veu el 78% de tota l'audiència. Si parlem de ràdio, la Ser, la COPE, Uniprex (Onda cero) i Radiocat XXI (RAC1) són les que decideixen el que escolta el 80% de l'audiència total de la ràdio espanyola i controlen el 97% del mercat. L'alta concentració creuada dels mitjans de comunicació provoca que Espanya pateixi un "risc alt" de manca de pluralitat.

4. Entrevistes a periodistes

Per a la part pràctica d'aquest treball hem preguntat de forma anònima les següents qüestions en negreta a set periodistes tant de TV com de premsa.

En primer lloc, les preguntes següents han estat contestades per dos periodistes (A i B):

Em podries explicar com has viscut els fets que van succeir l'1 d'octubre en el teu treball? És a dir, creus que cada cadena ho explica a la seva manera? Perquè ho creus? Creus que ho haurien de fer? Des del teu punt de vista creus que adoctrinen?

També m'agradaria que em donessis la teva opinió respecte a l'independentisme a l'hora d'informar, moltes gràcies.

Periodista A (treballador/a actual a TV3. També ha treballat a Antena 3 i Telecinco)

“Doncs en el meu treball el tema de la independència em va incomodar moltíssim a oct'2017 quan treballava en tv espanyoles, ja que el relat que es comptava no es corresponia per a res amb el que jo presenciava cada dia al carrer, com el 20 de setembre en economia on es van ajuntar 30.000 persones amb càntics pacífics i per a res tumultuós. Vaig prendre una decisió de no informar faltant a la veritat o no contribuir amb les tvs que ho feien i segueixen fent segons el meu punt de vista. Vaig aconseguir entrar a tv3, per a mi sempre ha estat un referent (i no dic que no sigui més catalanista, que sí que ho és) però és molt més imparcial i es treballa de manera molt precisa i professional, i em sento molt feliç de treballar-hi , després de fer-ho en les nacionals 15 anys. Totes les televisions tenen un cap, per tant alguna cosa adoctrinen TOTS. Normalment adoctrinen més TL5 o ant3 segons el que jo he vist. Els rànquings de pluralitat en tv europees deixen a tv3 en molt bon lloc”.

Periodista B (periodista i comunicador a Telecinco)

“Som independents i no ens adoctrinen. Fem la feina el millor que sabem. No hi ha més. Una salutació”.

En segon lloc, hem fet una entrevista més extensa (nou preguntes) a cinc periodistes (C, D, E, F, G):

Periodista C (treballa en mitjans de comunicació informant sobre esports)

1.- Creus que la manera d'informar en els diferents mitjans de comunicació és diferent? Per què?

“Completament. El més important és tenir clara una cosa, un mitjà de comunicació MAI és totalment independent, ni tan sols els públics. Sempre té una ideologia marcada i sempre pot veure's reflectida en la seva informació. També hi ha un altre factor cada cop més important: els mitjans de comunicació es deuen a un públic i aquest públic és qui “paga”. Si tu treballes a un diari de marcada tendència de dretes no podràs escriure que un partit d'esquerres (com és Podemos) et sembla una gran solució pel país per molt que les seves polítiques ho puguin ser. Per tant, una mateixa situació pot explicar-se des de molts punts de vista i que els dos periodistes que l'expliquen estiguin un al costat de l'altre”, assenyala el periodista.

2.- Pel que fa a la teva professió, creus que cada mitjà informa als seus espectadors tenint en compte la seva perspectiva sobre el tema?

“La resposta de l'anterior val per aquesta també. Per què uns diuen que Puigdemont és un ‘fugado’ i altres que és el ‘nostre president’? Doncs perquè hi ha una línia editorial que marca. Com quan es deia ‘Referèndum’ o ‘Referèndum il·legal’. Tot això són petites coses que acaben inculcant a la societat sense que la majoria dels espectadors se n'adonin”, afirma el periodista. “Si tu sempre escoltes la COPE creuràs que 1-O va ser un ‘referèndum il·legal’ i si llegeixes El Nacional que serà un ‘referèndum’”.

3.- Des del teu punt de vista, alguns mitjans de comunicació no ens donen la informació que ens haurien de donar perquè no els interessa?

“Sí. Partint de la base que alguns mitjans fins i tot menteixen amb un objectiu claríssim (casos concrets com OKDiario)”, afirma. “D'altres potser no menteixen però expliquen la seva veritat o la veritat a mitges que no és mentir com a tal però sí manipular. Darrere de molts mitjans hi ha interessos per explicar les coses d'una manera o d'una altra”, explica.

4.- Ha estat complicat treballar aquest tema a la feina? T'ha agradat treballar/informar del tema?

“En el meu cas al fer esports he estat una mica més al marge però crec el Barça-Las Palmas de l'1-0 ha sigut un dels pitjors dies de la meva carrera (curta) professional”, menciona el periodista. “En aquest cas et diria que no, més aviat m'ha incomodat tractar segons quins temes”.

Cal mencionar que va passar al partit Barça-Las Palmas. Aquests dos equips van jugar amb el Camp Nou buit, que no va obrir les seves portes als aficionats davant la negativa de l'equip amfitrió (Barça).

Les paraules del president del club del Barça, Josep Maria Bartomeu, van ser: "Hem decidit jugar amb l'estadi buit perquè el món vegi com estem patint a Catalunya", va explicar.

5.- Només has treballat a TV catalanes?

“No, només he treballat per mitjans nacionals, mai catalans”.

6.- Et sents a gust fent el que fas i com ho fas (informar)?

“No sempre estàs a gust però ni en aquesta ni en cap feina del món. Ningú fa sempre el que vol o el que sent, sempre hi ha petites contradiccions entre els teus principis/ideologies i el que el teu mitjà et demana”, afirma. “Si Piqué fa bromes a La Resistència sobre l'Espanyol i a tu et semblen això, bromes, però el teu mitjà vol vendre tot el contrari potser hauràs de fer certes coses que no t'agraden. El més important en això és intentar ser el més fidel possible als teus principis sabent que algun dia hauràs de ‘tragar’ amb el que et demanen”, assegura el periodista.

7.- Canviaries algunes coses per a que la gent estigués més ben informada (100%) del que passa al seu voltant?

“Evidentment. El problema és que la meua realitat és diferent a la del meu entorn llavors sempre costarà explicar les coses tal qual estan passant”, explica. “Tot i així, crec que és possible canviar les coses però en el cas concret de la independència

s'ha intoxicat moltíssim per crear un relat fora de Catalunya i justificar moltes de les decisions polítiques que han passat i encara passen. Certs mitjans només han ajudat a posar-hi més llenya al foc”, opina el periodista.

8.- Creus que la independència de Catalunya ha estat un dels temes més parlats en molts països o només a Espanya?

“A tot arreu s’ha parlat sobretot a partir de l’1-O. Les detencions als polítics, la marxa de molts d’ells a l’estranger crec han internacionalitzat el procés. Les càrregues de l’1-O s’han vist a totes les televisions i, fins i tot, a la BBC es va entrevistar al ministre d’exteriors del moment sobre el tema. També et dic que segurament no siguem el melic del món i se’n parli menys del que creiem”, explica.

9.- Saps la ideologia de la cadena on tu treballes?

“Ningú me l’ha dita però la intueixo”.

10.- Pel que fa a la teva professió, creus que els països com Alemanya, França, Itàlia, Portugal (entre d’altres), estan a favor d’aquest separatisme?

“Segurament no. En un món tan globalitzat i on les petites regions comencen a importar ben poc, el sistema polític no té cap tipus d’interès que això creixi”, sosté el periodista. “A Còrsega ha crescut el moviment independentista, Quebec fa anys que la demana, Escòcia, el nord d’Itàlia... Crec que la globalització ha fet que la gent ja no se senti tant d’un país gran sinó del seu poble, del seu barri perquè és l’única manera que tenen de ser d’algun lloc”, opina. “I tornant a la pregunta, t’imagines el problema que tindrien tots aquests països si l’independentisme creixés? És evident que quan més silenciats tinguin a la gent millor i això és aplicable a tots els moviments veïnals o socials”.

11.- Si vols afegir alguna cosa més, també t’ho agrairia.

“Deixar clar que el problema no és una cadena de televisió o una ràdio sinó el funcionament dels mitjans i qui hi està darrere de cada un”, explica. “Tots expliquen la seva realitat però la crisi econòmica ha fet perdre independència en tots els mitjans. Portant-ho al futbol que és el tipus de periodisme que més toco, si el Barça

et dóna una entrevista amb un jugador i tu fas articles en contra de l'actual directiva, possiblement serà l'última entrevista que facis", afirma el periodista. "Aquí és quan el director del mitjà ha de decidir si és bon periodista o està del costat del poder."

Periodista D (treballador/a en televisions locals i autonòmiques d'Alacant)

1.- Creus que la manera d'informar en els diferents mitjans de comunicació és diferent? Per què?

"Sí que és diferent, darrere de cada mitjà de comunicació hi ha uns interessos (polítics i econòmics) que decanten les prioritats i al final el què és notícia per a uns, no ho és per a altres", afirma el periodista.

2.- Pel que fa a la teva professió, creus que cada mitjà informa als seus espectadors tenint en compte la seva perspectiva sobre el tema?

"Efectivament, i crec que la primera resposta també valdria per a aquesta pregunta", recalca. "Depenent, per exemple, de si un mitjà de comunicació és de dretes o d'esquerres, la manera d'explicar la notícia és molt diferent", assegura el periodista.

3.- Des del teu punt de vista, alguns mitjans de comunicació no ens donen la informació que ens haurien de donar perquè no els interessa?

"És clar. Si no els interessa, no veuen aquesta notícia com a prioritat.", assegura.

4.- Ha estat complicat treballar aquest tema a la feina? T'ha agradat treballar/informar del tema?

"Encara que vulguis informar-ne, són els de dalt els que manen .. així que no queda una altra que aguantar", explica el periodista.

5.- Només has treballat a TV catalanes?

"No, no sóc d'allà, he treballat en televisions locals i autonòmiques d'Alacant",

6.- Et sents a gust fent el que fas i com ho fas (informar)?

"Ara sí, treballo en el departament de comunicació d'una escola de negocis i tinc total llibertat per escriure del que vulgui", explica.

7.- Canviaries algunes coses per a que la gent estigués més ben informada (100%) del que passa al seu voltant?

“Això és molt difícil, però sí que convidaria a la gent a que llegís i s'informés més, però no només amb un canal de televisió o un diari, sinó en diversos, perquè pugui comparar la informació”, sosté.

8.- Creus que la independència de Catalunya ha estat un dels temes més parlats en molts països o només a Espanya?

“Crec que ha estat un tema internacional, tot i que em fa la impressió que només li preocupa a la gent de Catalunya, quan realment és una cosa que ens afecta a tots”, sosté.

9.- Saps la ideologia de la cadena on tu treballes?

“No tenim ideologia, perquè no ens fiquem en política”.

10.- Pel que fa a la teva professió, creus que els països com Alemanya, França, Itàlia, Portugal...estan a favor d'aquest separatisme?

“Jo crec que no, aquests països no guanyen res amb el separatisme”, opina el periodista.

Periodista E (treballador/a en TV catalanes)

1.- Creus que la manera d'informar en els diferents mitjans de comunicació és diferent? Per què?

“Sí, crec que cada mitjà de comunicació té el seu estil, és molt fàcil veure-ho si els compares”, afirma el periodista.

2.- Pel que fa a la teva professió, creus que cada mitjà informa als seus espectadors tenint en compte la seva perspectiva sobre el tema?

“No, crec que cada espectador escull un mitjà de comunicació perquè li agrada el que l'ofereixen, però no a l'inrevés”, opina.

3.- Des del teu punt de vista, alguns mitjans de comunicació no ens donen la informació que ens haurien de donar perquè no els interessa?

“No crec que els mitjans de comunicació ocultin informació, en qualsevol cas els dediquen menys temps o els dediquen un espai menys important”, explica.

4.- Ha estat complicat treballar aquest tema a la feina? T'ha agradat treballar/informar del tema?

“Entenc que vols dir al procés independentista. Cobrir les manifestacions al carrer no és res agradable, molts manifestants es van ‘escalfant’ poc a poc i fan que treballar a peu de carrer pugui ser desagradable”, sosté el periodista. “Però lògicament no tot el món actua així. A mi personalment el que més em molesta és que qualsevol al carrer es creu amb el dret de dir-nos als periodistes com hem de fer el nostre treball”, explica.

5.- Només has treballat a TV catalanes?

“Sí, he treballat a TV catalanes”.

6.- Et sents a gust fent el que fas i com ho fas (informar)?

“Sí, m’agrada molt el meu treball i afortunadament mai cap superior m’ha dit el que havia o no havia de dir”, explica. “Treballo amb total llibertat i intento de donar sempre la informació de forma contrastada i sense que es pugui reflexar la meua opinió”, sosté.

7.- Canviaries algunes coses per a que la gent estigués més ben informada (100%) del que passa al seu voltant?

“Els mitjans de comunicació tenen molta responsabilitat, però la responsabilitat d’estar ben informats és dels ciutadans”, afirma el periodista. “Escollir més d’un mitjà de comunicació per informar-se és una bona opció i ser conscients de que no tot el que es diu a Twitter està contrastat”, assegura.

8.- Creus que la independència de Catalunya ha estat un dels temes més parlats en molts països o només a Espanya?

“Crec que lògicament a Espanya ha sigut un dels temes principals que han marcat la política i la informació durant els dos últims anys”, explica. “A nivell europeu també ha estat un tema rellevant, perquè també afecta a la UE, com podria ser el Brexit. Però com en qualsevol país, se li dóna prioritat a la política nacional que està en primer pla i la internacional en segon”, sosté.

9.- Saps la ideologia de la cadena on tu treballes?

“No”.

10.- Pel que fa a la teua professió, creus que els països com Alemanya, França, Itàlia, Portugal...estan a favor d’aquest separatisme?

“Tots són països que formen part de la UE, per tant no. Perquè el pilar fonamental de la UE és acabar amb les fronteres dins de l’espai Schengen”, afirma el periodista.

“En països com França, els partits independentistes són il·legals i en Alemanya han hagut casos similars al català amb Baviera i Berlín sempre ho ha aturat. El cas català podria crear precedents que no interessin als països membres de la UE i de fet s’han pronunciat al respecte i sempre han dit que en una hipotètica Catalunya independent deixaria de formar part de la Unió”, sosté.

Periodista F (Ha treballat sempre a premsa escrita de Barcelona, mai en TV)

1.- Creus que la manera d’informar en els diferents mitjans de comunicació és diferent? Per què?

"Cada mitjà de comunicació, sigui de premsa, ràdio, tv o mitjans digitals, té la seva pròpia línia editorial. Normalment, aquesta està recollida en els seus principis fundacionals. I aquesta línia editorial és la que impregna/guia les informacions. Però això no s’ha d’entendre com un fet negatiu; tot al contrari”, afirma el periodista. “Aquest pluralisme forma part de les regles del joc de la democràcia, de la llibertat, d’expressió i de premsa. Els mitjans també practiquen (o haurien de practicar) el pluralisme intern, de forma que incorporin articles/signatures de persones que no comparteixen la seva línia editorial”, explica. “Sense llibertat de premsa, sense pluralisme, estariem davant d’un pensament únic que, més que informar, el que faria és desinformar. Perquè les coses no són blanques o negres, sempre hi ha matisos”, sosté.

“De la mateixa manera que hi ha mitjans que són pro-Barça o pro-Real Madrid, hi ha mitjans que, des d’un punt de vista polític, se situen a la dreta, el centre-dreta, el centre-esquerra o l’esquerra”, explica.

2.- Pel que fa a la teva professió, creus que cada mitjà informa als seus espectadors tenint en compte la seva perspectiva sobre el tema?

“Sí, i pels motius que he explicat abans. Però vull deixar clar que el periodisme s’ha d’exercir de forma honesta i professional. Això vol dir que, encara que enfocades des del prisma de la línia editorial, les notícies no poden falsejar la realitat dels fets que es pretenen explicar”, sosté el periodista.

“Una notícia pretén això, explicar uns fets, interpretant-los i posant-los en el seu context. No és però el lloc per posar opinió. L’opinió dels mitjans s’expressa en els seus editorials i articles”, afirma.

3.- Des del teu punt de vista, alguns mitjans de comunicació no ens donen la informació que ens haurien de donar perquè no els interessa?

“Lligant amb la resposta anterior, no informar d’algun fet important perquè ‘no interessa’ no és professional, ètic i honest. I, tot i que hi pugui haver alguna excepció, no és una pràctica habitual en els mitjans”, assegura. “Una altra cosa és on es posa l’accent en aquella notícia o la importància que se li pot arribar a donar”, explica.

4.- Ha estat complicat treballar aquest tema a la feina? T’ha agradat treballar/informar del tema?

“Malgrat que en el passat sí vaig treballar en l’àrea de política, ara no m’ocupo d’aquests temes. Per tant, no sé si ha estat fàcil o difícil, però el que sí puc intuir és que haurà estat apassionant perquè s’estava informant sobre uns fets únics, excepcionals que no s’havien vist mai en el passat i que despertaven molt interès entre els ciutadans, ja fos a favor o en contra del que estava passant”, explica. “Ara bé, també puc intuir que haurà estat molt estressant tant pel volum d’informació com per la rapidesa amb la que se succeïen els esdeveniments. I el ‘procés’ no ha estat precisament curt, han estat anys i anys d’informar sobre ell”, sosté.

5.- Només has treballat a TV catalanes?

“Jo he treballat sempre a premsa escrita, a diaris, de Barcelona. No he treballat mai en TV”.

6.- Et sents a gust fent el que fas i com ho fas (informar)?

“És clar, sóc periodista per vocació. Per tant, m’agrada informar, explicar a la gent el que passa al meu voltant. I he procurat fer-ho sempre sent molt honesta, amb mi i amb els lectors dels diaris pels que he treballat.”, sosté.

7.- Canviaries algunes coses per a que la gent estigués més ben informada (100%) del que passa al seu voltant?

“Segur que hi ha coses a millorar en els mitjans, però bàsicament crec que, com a ciutadà, per estar ben informat cal veure de diferents fonts”, explica el periodista. “Si llegim només un diari, o ens informem només a través d’una televisió determinada, o només mirem un parell de comptes de Twitter, tindrem una visió molt reduïda del món. Cal fer una ullada transversal a diferents mitjans”, sosté.

“I cal també tenir/desenvolupar un cert pensament crític per, a partir dels diferents inputs que rebem, formar-nos la nostra pròpia opinió de les coses. No podem comprar directament els missatges que ens diuen, per exemple, els polítics”, afirma.

8.- Creus que la independència de Catalunya ha estat un dels temes més parlats en molts països o només a Espanya?

“El tema de la independència de Catalunya ha estat bàsicament de consum intern. De Catalunya i, a mida que el procés anava agafant velocitat, d’Espanya. Però fora d’Espanya no ha despertat gran interès o, si més no, no ha despertat l’interès que pretenien els líders independentistes”, assegura. “Això no treu que grans mitjans de comunicació estrangers no s’hagin fet ressò d’alguns fets, com les multitudinàries manifestacions dels 11-S, la (suposada) declaració d’independència per part del Parlament o la detenció, empresonament i judici dels líders independentistes, i que hagin dedicat alguns editorials a Catalunya”, afegeix.

9.- Saps la ideologia de la cadena on tu treballes?

“Sí, és clar. No només conec la ideologia, com dius tu, sinó que la comparteixo. Si no s’està d’acord amb la línia editorial del mitjà pel qual es treballa, és molt difícil fer bé la feina, perquè s’està incòmode”, assegura.

10.- Pel que fa a la teva professió, creus que els països com Alemanya, França, Itàlia, Portugal...estan a favor d’aquest separatisme?

“No hi ha cap país del món que, a través de les seves diferents institucions, hagi donat suport a la demanda d’independència d’una part (no majoritària) de la societat catalana, ni que hagin abonat obertament les tesis independentistes de que a Espanya hi ha dèficit democràtic o manca de llibertat”, explica el periodista. “Una altra cosa és que en alguns països hagi persones, partits o grups que siguin pro-procés i que ho hagin expressat públicament. En qualsevol cas, sempre són minoria”, sosté.

11.- Si vols afegir alguna cosa més, també t’ho agrairia.

“Només voldria afegir que els mitjans pateixen ara una no merescuda crisi de prestigi. Primer va venir el descrèdit de la política i després el dels mitjans”, explica. “Massa sovint atribueixen als mitjans pràctiques de manipulació, tergiversació i opacitat que no es corresponen ni de bon tros amb la realitat. I sovint la gent es creu més el que diu un tuitero (ara amb un mòbil a la mà tothom es creu que és periodista) que el que diu un mitjà seriós i honest”, afegeix. “Espero i confio que el periodisme torni a recuperar el crèdit. Això ens farà més forts com a societat”.

Periodista G (antic treballador a Televisió de l'Hospitalet. Ara treballa a la delegació de la Sexta a Catalunya)

1.- Creus que la manera d'informar en els diferents mitjans de comunicació és diferent? Per què?

“La manera d'informar en els diferents mitjans és diferent. No només això. Dins d'un mateix mitjà les maneres d'informar són nombroses. Què és el que marca la diferència: ideologia, target objectiu, format, prime time, exclusives, material informatiu del que disposa el mitjà, estil del presentador, estil dels reporters i/o tertulians”, sosté el periodista. “No té res a veure un butlletí informatiu d'una ràdio amb un programa d'actualitat política com *Al rojo vivo*. I dins de la mateixa cadena, *Al rojo vivo* i els informatius poden compartir certs trets però també són diferents”, afegeix.

2.- Pel que fa a la teva professió, creus que cada mitjà informa als seus espectadors tenint en compte la seva perspectiva sobre el tema?

“Els mitjans neixen amb una ideologia determinada i marquen a quin públic objectiu s'adreçaran. Poc a poc fidelitzen l'audiència”, afirma.

3.- Des del teu punt de vista, alguns mitjans de comunicació no ens donen la informació que ens haurien de donar perquè no els interessa?

“Hi ha tants inputs que marquen què emetre i què no...Sí que crec que un mitjà d'ultradreta per exemple mai parlarà de l'èxit d'una convocatòria independentista, per exemple. Potser en parlarà però minimitzant l'impacte” explica el periodista.

4.- Ha estat complicat treballar aquest tema a la feina? T'ha agradat treballar/informar del tema?

“Tinc la sort que a la feina mai m'han dit què he de dir ni com ho he de dir. Mai m'han dictat ni revisat un text ni un directe. I realment això és un plaer”, explica. “M'agrada informar sobre el procés soberanista tot i que, de vegades, la feina al carrer i les manifestacions són les situacions en què més problemes et trobes”, assegura. “El clàssic "prensa española manipuladora" ja cansa i els insults i els crits també. No em sento mentidera ni manipuladora. Quan faig directes d' alguna manifestació el que m'agrada és mostrar la imatge i que la gent jutgi si hi ha poca o molta gent, ensenyar les pancartes i deixar respirar l'ambient perquè l'espectador escolti què s'hi diu i què es demana”, afegeix l'entrevistat.

5.- Només has treballat a TV catalanes?

“Vaig començar a Televisió de L'Hospitalet i ara fa 12 anys que treballo a la delegació de la Sexta a Catalunya”.

6.- Et sents a gust fent el que fas i com ho fas (informar)?

“Com t'explicava a la pregunta 4, em sento a gust fent el que faig i com ho faig perquè a la feina no em marquen”, recalca. “L'únic que em molesta és que la gent del carrer o, de vegades, caps de premsa, et diguin com has de fer les coses. Amb els companys dels diferents mitjans sempre comentem el mateix: el periodisme és l'únic ofici en què tothom opina com s'ha de fer”, ens explica. “T'imagines algú anant pel carrer i dient-li a un paleta com ha d'aixecar una paret? A nosaltres cada dia ens diuen com hem de fer la nostra feina. Tampoc m'agrada que equiparin el que jo dic amb el que pot dir un tertulià de la meva cadena. Jo no en sóc responsable!”, sosté el periodista.

7.- Canviaries algunes coses per a que la gent estigués més ben informada (100%) del que passa al seu voltant?

“Crec que una bona mesura perquè la gent estigués més ben informada seria incloure més fact checks als mitjans”, ens explica.

8.- Creus que la independència de Catalunya ha estat un dels temes més parlats en molts països o només a Espanya?

“El procés ha arribat informativament a tots els països però el tractament i la importància de la cobertura és completament diferent. Una data clau va ser l'1-O. Va ser una jornada que va omplir informatius d'arreu del món”, afirma l'entrevistat. “A la Sexta, per exemple, sempre hi ha espai per a les notícies relacionades amb

Catalunya i el procés tot i que, com diu sempre Antonio García Ferreras, quan es parla de Catalunya a la cadena, l'audiència baixa. Ell diu que tot i això s'ha de parlar de l'actualitat sense tenir en compte el share", explica.

9.- Saps la ideologia de la cadena on tu treballes?

"Ideologia d'esquerres tot i que a les taules de debat es convidava tertulians de totes les ideologies".

10.- Professionalment, creus que els països com Alemanya, França, Itàlia, Portugal...estan a favor d'aquest separatisme?

"Els països com Alemanya, França, Itàlia i Portugal no són partidaris de la independència a nivell estatal. Sí que és cert que entre la població i alguns polítics si hi ha simpaties cap al procés", assegura. "Fa poc 52 diputats de l'Assemblea Nacional de França denunciaven la situació dels polítics independentistes empresonats i fins i tot el vicepresident d'Itàlia, Matteo Salvini, s'ha fotografiat molts cops amb l'estelada", ens explica.

5.Enquesta als ciutadans

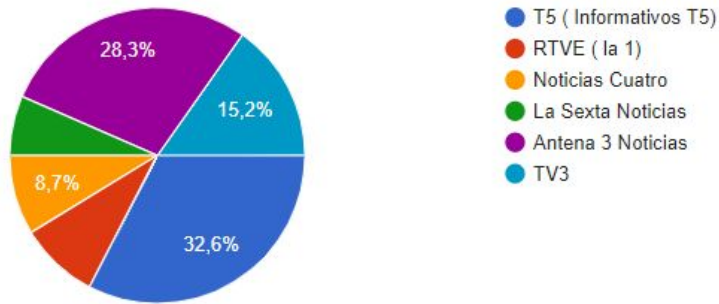
En segon lloc, he creat una enquesta amb nou preguntes que han sigut contestades per 48 persones amb X edat amb compte d'instagram. Aquests són els resultats:

La primera pregunta era: **a quina cadena de televisió soleu veure les notícies?**

Les respostes a escollir eren:

1. T5	4. La Sexta Noticias
2. RTVE	5. Antena 3 Noticias
3. Noticias Cuatro	6. TV3

La majoria dels enquestats van respondre T5 amb un 32,6%, i com a cadena de notícies menys vista ha estat La Sexta Noticias.

La segona pregunta tenia relació amb la primera i era: **a la resposta anterior...per què?**

En general, ho justifiquen dient que és la cadena de televisió que des de ben petits es posa a casa seva. També, tenen molt en compte la credibilitat i la imparcialitat a l'hora d'informar de cada cadena de televisió.

La tercera pregunta era la següent: **Creieu que depenent de la cadena informativa o diari (ja sigui paper o digital), canvia la manera d'informar sobre un tema en concret? Justifica-ho.**

La majoria van respondre amb un sí, ho justifiquen dient que cada cadena de televisió/diari té els seus principis i ideologies. Per això, cadascun ho interpreta de manera diferent i això fa que no ens informin igual d'un mateix tema. També, afegeixen que els mitjans volen manipular les persones per extreure'n benefici propi i ho fan manipulant lleugerament les notícies que difonen.

Les persones que creuen que no, ho justifiquen dient tots que han d'explicar els fets tal i com han succeït. I això no es pot canviar.

La quarta pregunta era: **Creieu que el tema de la independència de Catalunya és un gran exemple per respondre a l'anterior pregunta? Per què?**

Gran part dels enquestats han respost amb un sí, i ho defensen dient que molts diaris fan veure malament a Catalunya i molts diaris de Catalunya, fan veure malament la resta d'Espanya. És un tema de controversia, per una banda, TV3 fa propaganda dels events independentistes i parla d'Espanya com un altre Estat i, per l'altra, cadenes com Antena 3 tracten els independentistes pràcticament com

terroristes. També, diuen que les cadenes/diaris manipulen informació al seu gust simplement com un atac als partits polítics contraris a les seves ideologies.

La cinquena pregunta era: **Us interesseu també pel que passa en altres països?**

Hi havien tres respostes a escollir:

1. Estic interessat/da per tot el que passa al món.
2. Només estic interessat pel que passa nacionalment.
3. No m'interessa res del món

En aquesta pregunta, un 89,6% van respondre la primera opció.

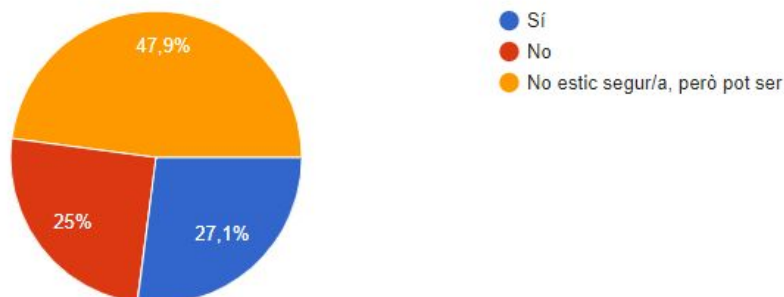

La sisena pregunta era la següent: **Creieu que la informació que es dóna en qualsevol cadena o diari és veraç (veritable) o de vegades s'informa del que es vol?**

Les tres respostes a escollir eren:

1. Sí.
2. No.
3. No estic segur/a, però pot ser.

En aquesta pregunta, un 47,9%, i per tant, la majoria, han respost que estan segurs/es. Amb un 27,1% han respost que sí i amb un 25% que no.

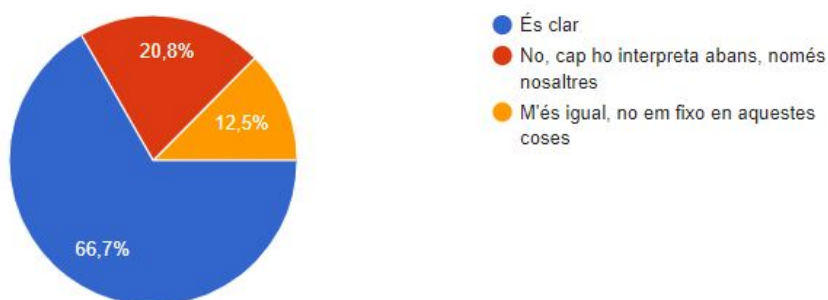

La setena pregunta ha estat: **Creieu que una situació explicada en imatges és una interpretació del que les està elaborant?**

Les opcions de resposta eren:

1. És clar
2. No, cap ho interpreta abans, només nosaltres
3. M'és igual, no em fixo en aquestes coses.

La majoria van respondre "És clar" amb un 66,7%. Un 20,8% va respondre la segona opció, i un 12,5%, la tercera.

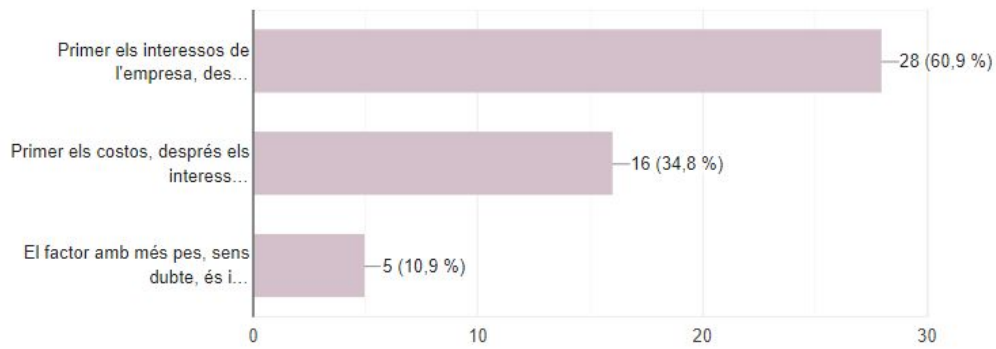

La vuitena pregunta era: **En la lògica empresarial, com creieu que va l'ordre de factors? (de més a menys pes).**

Les opcions eren:

1. Primer els interessos de l'empresa, després els costos, i finalment la importància dels fets i la especularitat de la notícia.
2. Primer els costos, després els interessos de la empresa i finalment la importància dels fets i la especularitat de la notícia.
3. El factor amb més pes, sens dubte, és informar de manera veraç als seus espectadors/lectors sense tenir en compte els costos de l'empresa.

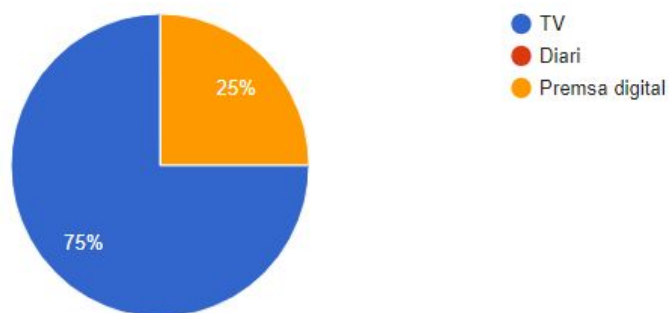
En aquesta pregunta, vint-i-vuit persones s'han decantat per la primera opció, setze persones per la segona, i cinc per la tercera.

L'última pregunta era molt concreta: **Sou més de TV o de premsa? (paper o digital)**

El 75% dels enquestats ha respost TV, i el 25% premsa digital.

Cal destacar, que de les 48 persones que han respost, cap d'elles llegeix el diari en paper.

6. Conclusió

Finalment, podem dir que hem pogut assolir els objectius principals que teníem abans de fer la recerca. Hem investigat i analitzat la perspectiva tant internacional (Estats Units, Regne Unit, Alemanya i França) com nacional dels diferents mitjans de comunicació a l'hora d'informar dels esdeveniments ocorreguts a Catalunya arran el Referèndum de l'1 d'octubre de 2017. D'aquesta manera, podem afirmar la nostra hipòtesi: cada país té una perspectiva i ideologia diferent i que això per molt que es vulgui amagar, es reflexa en com han informat del tema. Sí que és veritat que alguns països es volen mantenir al marge i intenten que el seu pensament sobre la secessió no es vegi reflectit a les seves notícies, però penso que en aquest tema és inevitable.

Si fem una petita conclusió de cada país del qual hem analitzat, en la premsa internacional podríem dir que en Estats Units, el diari *'The New York Times'* rebutja la secessió però demana que Espanya negociï una solució política amb els líders catalans mentre que la *'CNN'* mostra els ferits i colpejats en els enfrontaments entre la policia i els votants catalans. Si ens fixem ara en el Regne Unit, la majoria dels diaris britànics analitzats, han fet ressò dels ferits destacant la violència contra els votants catalans. A diferència dels diaris britànics, el rotatiu alemany *'Frankfurter Allgemeine Zeitung'* acusa els independentistes catalans d'aquest conflicte que ha arribat fins a l'extrem, mentre que *'Tagesschau'* es qüestiona perquè Espanya no vol que Catalunya sigui un estat independent. Si traiem conclusions dels rotatius francesos, podem dir que *'Libération'* és un dels pocs noticiaris que no han estat acusats d'adoctrinament per explicar l'independentisme català als més petits, i que *'Le Figaro'*, també francès, assegura comprendre la idea dels catalans que volen independitzar-se, però que no es posiciona en cap lloc ja que no veu res clar. Si fem una breu conclusió per als mitjans espanyols i catalans podríem dir que *'TV3'* estava a favor del referèndum il·legal de l'1-O, mentre que *'RTVE'* cita que els partidaris de 'no' a la independència a Catalunya superen els de 'sí'.

Com a reflexió personal, em quedo amb alguns dubtes en els quals no he pogut aprofundir; és verídica tota la informació que rebem? És una informació contrastada i

de qualitat? el periodista està obligat a informar de tot allò que altres volen amagar o que no interessa que se sàpiga? o la importància que X canal vol donar a X notícia per la durada d'aquesta.

Avui dia, vivim en un món tan globalitzat que qualsevol cosa que passa en qualsevol lloc del món i en qualsevol moment ens arriba en forma de notícia. Ja sigui en premsa escrita, diaris digitals, ràdio, televisió, entre altres. Per tant, la informació ens arriba de forma immediata. Però l'ànsia i el desig per ser el primer en explicar un fet, s'imposa a explicar fets prou contrastats, contextualitzats i d'interès per a la societat.

També, m'agradaria comentar que l'accés gratuït a internet als mateixos continguts que es venen en els quioscos ha provocat l'autodestrucció dels diaris en paper.

En l'actualitat, la gent gran s'informa a través de la televisió, i els adolescents prefereixen i prioritzen les cerques 'online' als diaris de tota la vida. Per tant, al meu entendre, la idea que els més joves no llegeixen diaris és discutible. No els llegeixen en paper. Però si en el telèfon o ordinador.

Vull afegir, que jo abans de fer la recerca creia que en un sol país la ideologia no variava molt i que això només passava a Catalunya, però gràcies a aquest treball i a la recerca realitzada he vist que aquest pensament inicial no era del tot cert i que en altres països també hi ha opinions, pensaments i maneres de veure el món diferents. També, com a conclusió podem dir que perquè estiguem més informats, no vol dir que ho estiguem de la millor manera. Hem d'intentar ser plurals i informar-nos en diversos llocs d'un tema en concret i finalment crearem la nostra pròpia opinió.

8. Webgrafia

- (1) <https://www.publico.es/politica/cargas-policiales-referendum-protagonizan-portadas-internacionales.htm> 'Público', 02 d'octubre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (2) <https://www.washingtonexaminer.com/spanish-police-fire-rubber-bullets-near-catalan-voting-site> Per Associated Press ('The Washington Examiner') . Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (3) https://www.elconfidencial.com/multimedia/album/mundo/2017-10-01/referendum-catalan-medios-internacionales-rajoy_1453389/#0 'El Confidencial', 02 d'octubre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (4) https://www.eldiario.es/rastreador/prensa-internacional-portadas-policiales-Catalunya_6_692990695.html EIDiario.es, 02 d'octubre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (5) <https://www.thenational.scot/news/16294243.receive-a-free-indy-scotland-and-catalonia-map-worth-30-with-our-digital-subscription/> The National ('The National'), 15 de juny del 2018. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (6) <https://twitter.com/Telegraph> Compte de twitter de "The Telegraph", 1 d'octubre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (7) <https://www.lavanguardia.com/politica/20171001/431698045868/j-k-rowling-personalidades-brutalidad-policial-catalunya-referendum-1o.html> Twitter de @GreekAnalyst compartit per Jk Rowling en el seu compte.
- (8) <http://www.radiocable.com/nm-noticias-espana-destacadas2017.html> Radiocable.com, 29 de desembre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2017.
- (9) <https://www.sueddeutsche.de/politik/streit-um-unabhaengigkeitsreferendum-spanien-droht-den-katalanen-anstatt-sie-zu-umwerben-1.3611006> "Süddeutsche Zeitung" l'1 d'agost del 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (10) https://www.eldiario.es/cv/sociedad/Inspiracion-valenciana-Liberation-Felipe-VI_0_693980650.html Toni Cuquerella (eldiariocv.es), 5 d'octubre de 2017.
- (11) <https://www.pinterest.es/> (pinterest). Vist per última vegada el 6 d'octubre de 2019.
- (12) https://ptitlibe.liberation.fr/p-tit-libe/2017/10/12/uma-9-ans-habite-en-catalogne_1602404 'Libération'. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2017.

- (13) <https://www.nouvelobs.com/monde/20171002.OBS5395/catalogne-pour-la-presse-l-e-spagne-ne-doit-pas-prendre-ce-chemin-sanglant.html> nouvelobs.com, 2 d'octubre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (14) <https://www.elperiodico.com/es/politica/20170921/portadas-prensa-internacional-cataluna-6300635> elPeriódico, 22 de setembre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (15) <https://www.youtube.com/watch?v=To7ctXhkxug> Mediterráneo digital (youtube), 7 de setembre de 2017. . Vist per última vegada el 6 d'octubre de 2017.
- (16) <https://diario16.com/manipulacion-informativa-la-independencia-cataluna/> Per Joan Mangues (Diario16), 26 de novembre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (17) <https://diario16.com/manipulacion-informativa-la-independencia-cataluna/> Per Joan Mangues Diario16, 26 de novembre de 2017. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (18) <http://www.rtve.es/noticias/20190726/barometro-ceo-apoyo-independencia-cataluna-alcanza-su-nivel-mas-bajo-ultimos-dos-anos/1976128.shtml> Per RTVE.es (digital), 26 de juliol de 2019. Vist per última vegada 6 d'octubre de 2019.
- (19) <https://www.20minutos.es/encuesta/quiere-que-cataluna-sea-un-estado-independient-e-en-forma-de-republica-5731/> 20 minutos (enquesta), 23 de setembre de 2017. Vist per última vegada 22 de juny de 2019.
- (20) https://www.20minutos.es/encuesta/quiere-que-cataluna-sea-un-estado-independient-e-en-forma-de-republica-5731 20 minutos (enquesta), 23 de setembre de 2017. Vist per última vegada 22 de juny de 2019.
- (21) https://cadenaser.com/ser/2018/03/19/television/1521459588_481925.html cadenaser.com, 19 de març de 2018. Vist per última vegada 16 d'octubre de 2019.
- (22) https://cadenaser.com/ser/2018/03/19/television/1521459588_481925.html cadenaser.com, 19 de març de 2018. Vist per última vegada 16 d'octubre de 2019.